

Signerat - Huvudförhandling, del 1

Nu har huvudförhandlingen startat i Mark- och miljödomstolen! På tisdagen samlades inblandade parter i Nacka. Svensk kärnbränslehantering AB (SKB), statliga verk t.ex. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), Kärnavfallsrådet, Länsstyrelserna i de två länen som berörs (Kalmar och Uppsala), Östhammars och Oskarshamns kommuner, miljöorganisationer och enskilda för att inleda en sex veckor lång domstolsförhandling om slutförvar för bland annat använt kärnbränsle i Forsmark.

Domstolen inledde förhandlingen med att fråga om parterna tillstyrkte eller avstyrkte ansökan. Några parter tillstyrkte under vissa förutsättningar (ex. SSM och Länsstyrelsen i Uppsala), några har yrkat avslag (miljöorganisationer och forskare vid KTH) och Östhammars kommun har meddelat att vi avvaktar vår lokala folkomröstning innan besked lämnas. Därefter påbörjade SKB sin presentation av det stora ansökningsmaterialet del för del.

Under tisdagen fortsatte förhandlingen med att SKB gav en historik över den kärntekniska utvecklingen i Sverige och hur roller, beslutsfattande och avfallsfrågorna har utvecklats och vad ansökan i stora drag innehåller. Även SSM gav en redovisning av hur de har granskat ansökan utifrån sitt strålsäkerhetsperspektiv som expertmyndighet. Under onsdagen presenterade SKB några väsentliga delar av ansökan. Hur man valde plats, metod och hur man har analyserat olika scenarier som kan påverka den långsiktiga säkerheten när förvaret har förslutits. Klargörande frågor på presentationerna har ställts av flera parter.

Parterna kommer utveckla sin syn på ovanstående delar de närmsta dagarna och under nästa vecka kommer förhandlingarna handla om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och hur samråden har genomförts.

Marie Berggren, chef på Strategienheten

Signerat - Huvudförhandling, del 2

Förhandlingarna om ett slutförvar för använt kärnbränsle fortsätter i Nacka. Förutom Svensk kärnbränslehantering AB (SKB), som är sökande, deltar statliga verk t.ex. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), länsstyrelser, kommuner, miljöorganisationer och enskilda.

Veckan har innehållit en redogörelse av SSM gällande resultatet av sin granskning av metodval, platsval och säkerhet efter förslutning. Ett omfattande block följde med parternas synpunkter på ansökan där frågeställningar gällande kopparkorrosion, bentonitens egenskaper, saunaeffekten, geologi, skjuvzoner, paleoseismik, jordbävningar, metangasförekomst samt grundvattenflöden behandlades. Även alternativa metoden djupa borrhål belystes. Synpunkter framfördes på hur allmänna hänsynsreglerna omhändertas i dessa olika perspektiv tex gällande försiktighetsprincipen, bästa möjliga teknik, kunskapskravet, bästa plats. SKB har bemött de frågeställningar som lyftes och det gavs även möjlighet till motreplik på SKB:s svar.

Ett flertal medverkande parter hade med sig experter inom de olika områdena, några experter var engelsktalande varför deras presentationer tolkades av en mycket professionell tolk. Onsdagen ägnades åt frågan om hur samråd har genomförts med samtliga myndigheter, organisationer, berörda enskilda och allmänheten samt hur synpunkter som framförts har omhändertagits och påverkat omfattningen och innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB). Därefter redogjorde SKB för omfattningen och de avgränsningar av MKB:n som bolaget gjort.

Domstolen har under veckan ställt ett antal frågor till parterna för att försöka klarlägga bland annat ramen för processen. En dag återstår och en fråga får ytterligare fokus – kopparkorrosion. Därefter är det två veckors uppehåll och sedan återupptas förhandlingarna i Oskarshamn.

Marie Berggren, chef på Strategienheten

Signerat - Huvudförhandling, del 3

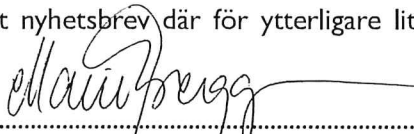
Tredje veckan i huvudförhandlingen om slutförvar!
Förhandlingarna om ett slutförvar för använt kärnbränsle fortsatte i Oskarshamn. Förutom Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) som är sökande deltar statliga verk t.ex. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), länsstyrelser, kommuner, miljöorganisationer och enskilda.

Veckan startade SKB med att redovisa sina yrkanden, med fokus på de som berör befintligt centralt mellanlager för använt kärnbränsle (CLAB) som avses byggas ihop med en ny inkapslingsanläggning (INK) till ett gemensamt CLINK. SKB beskrev även kortfattat det svenska systemet, KBS3-metoden och vilka anläggningar som ingår i prövningen, men övergick sedan till att mer i detalj beskriva de verksamheter som är tänkta att bedrivas i Oskarshamn och hur förutsättningarna är och påverkan på exempelvis yttre miljö, vatten och strålskydd kommer att bli. Även SSM redogjorde kortfattat för hur deras granskning har gått till enligt miljöbalken och kopplingarna till kärntekniklagen. Oskarshamns kommun har redovisat synpunkter på villkor likväl som länsstyrelsen i Kalmar län. Även enskilda eller organisationer som inte yttrat sig i Stockholm de första veckorna har fått tillfälle att lämna synpunkter på hela ansökan, inte bara CLAB/CLINK.

Under onsdagen hölls syn på tre anläggningar:

- CLAB, där allt använt kärnbränsle från Sveriges kärnkraftsprogram idag finns samlat i vattenbassänger
- Äspölaboratoriet – ett bergslaboratorium på 450 m djup där man testar och utvärderar ex. metoder för att beräkna platsegenskaper exempelvis sprickbildning och närvaro av mikrober, men också flera av de delar som påverkar KBS3-metoden bl.a. bentonitlerans egenskaper och kopparkorrosion samt hur man rent praktiskt ska bygga och konstruera ett förvar och sedan återfylla detsamma
- Bentonitlaboratoriet - där man testar lerans fysikaliska egenskaper och hur man ska kunna konstruera och hantera de delar som rör såväl block som pellets vid deponering och återfyllning, t.ex. robotstyrning.

Denna vecka är det Östhammarsveckan. Ta gärna en extra titt på vår hemsida www.slutforvarforsmark.se för mer info om vad som händer, du kan också anmäla dig för ett nyhetsbrev där för ytterligare lite tätare info.

Marie Berggren, chef på Strategienheten

Signerat - Huvudförhandling, del 4

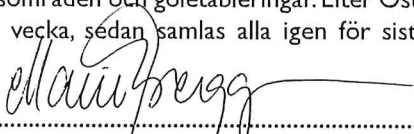
Förhandlingarna om ett slutförvar för använt kärnbränsle fortsätter, nu Ladan i Gimo, den sk Östhammarsveckan. Förutom Svensk kärnbränslehantering AB (SKB) som är sökande deltar statliga verk t.ex. Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), länsstyrelser, kommuner, miljöorganisationer och enskilda. Här i Östhammar finns några nya aktörer på plats, Opinionsgruppen för säker slutförvaring (OSS) och Naturskyddsföreningen Uppsala län är nya röster i förhandlingsalen. Båda avstyrkte ansökan. Även länsstyrelsen i Uppsala län och Naturvårdsverket liksom Östhammars kommun själva yttrar sig betydligt mer under denna vecka.

SKB har startat upp med sina yrkanden med särskild betoning på de yrkanden som rör kärnbränsleförvaret och de har, precis som i Nacka och Oskarshamn, översiktligt redogjort för det svenska systemet, KBS-3-metoden och de anläggningar som ingår i systemet och har redogjort mer på djupet för de platsförutsättningar och omgivningsförhållanden som råder i Forsmarksområdet. SKB har delat in slutförvar för använt kärnbränsle i tre skeden:

1. Uppförandeskede, de första 10 åren
2. Driftskede, ca 45 år
3. Avvecklingskede, ca 15 år

Utifrån dessa har SKB beskrivit vad som kommer byggas upp ovan jord, vad som kommer brytas ut under jord, vilka sorters anläggningar som ska etableras, vilka vattenverksamheter som kommer genomföras (grundvattenbortledning, brobygge, utfyllnader mm), vilken vattenpåverkan som kommer ske, vilka materialtransporter som kommer ske och vilken bullerpåverkan som följer av det, vilken påverkan verksamheten kommer ha på naturvärden i skog och våtmarker samt de Natura 2000-områden som finns i närheten. SSM har beskrivit hur man tittat på strålsäkerhetsfrågorna i varje skede och vad som återstår för SKB att undersöka närmare när man börjar gå ned i berget och skapa mer detaljerade förutsättningar. Länsstyrelsen har beskrivit på vilka grunder man givit artskyddsdispens (som blivit överklagat). Flera frågor har kommit upp om buller längs transportvägarna, om länsställningsvatten, om kvalitetssäkringsarbetet, om kväve och kompensationsåtgärder.

Under veckan kom SKB in med ett förslag på åtagande gällande bullerreducerande åtgärder längs med väg 76, som kommer preciseras ytterligare under fredagens villkorsdiskussioner. På torsdagen är det syn i Forsmarksområdet där det bla ingår att titta på utfyllnadsområden och göletableringar. Efter Östhammarsveckan är det uppehåll en vecka, sedan samlas alla igen för sista veckan i Nacka.

Marie Berggren, chef på Strategienheten

Signerat - Huvudförhandling, del 5

De sista dagarna i Östhammarsveckan innehöll en syn och en avslutande dag med flera anföranden av olika aktörer samt en villkors- och åtagandepresentation av SKB.

Synen i Forsmarksområdet innebar en busstur längs väg Rv 76, en snabbtitt på Forsmarks hamn (farleden, platsen i relation till Natura 2000-områden samt SFR-området), därefter vidare för den tänkta platsen för ovanjordsanläggningen och beskrivning av vilka anläggningsarbeten som kommer ske (bla viss utfyllnad i Södervikens kant) och avslutades vid ett par gölar i skogen (både en naturlig och en anlagd).

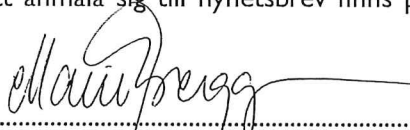
Sista dagen presenterade SKB sina förslag till villkor och åtaganden som innehöll några förändringar jämfört med tidigare. En del lite mindre som innebar förtydliganden och ett par lite större; ett nytt villkor gällande åtgärder vid bullerstörda fastigheter längs med Lv 292 och Rv 76 och större justering av villkor gällande grundvattenavsänkning. Parterna redogjorde för sin syn på SKB:s förslag så långt möjligt. Såväl Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, Östhammars kommun och miljörelsen har några frågetecken kvar och de kommer sannolikt bli uträta- de, klargjorda och bemötta av SKB under sista veckan.

Ett yrkande från Milkas om TV-sänd sista vecka i Nacka avslogs av rätten.

Ett stort tack riktas till dem/de som gjorde veckan i Östhammars kommun lite annorlunda med fantastiska bullbak med tillhörande doft- och smakupplevelser.

När vi nu går in i förhandlingssalen för sista veckan kommer Havs- och Vattenmyndigheten göra ett anförande, Mark- och miljödomstolen ska få svar från framför allt SKB, men även andra aktörer tex SSM, på vissa frågeställningar de har kvar från de övriga veckorna och vi träder in i de sista dagarna av ställningstaganden gällande villkor och åtaganden från SKB.

Ytterligare info och möjlighet att anmäla sig till nyhetsbrev finns på www.slutforvarforsmark.se

Marie Berggren, chef på Strategienheten

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

SLUTFÖRVAR
FORSMARK

Signerat - Huvudförhandling, del 6

Sista veckan i huvudförhandlingarna.

Veckan inleddes med att såväl SKB som SSM gjorde lite längre presentationer för att besvara domstolens frågeställningar från tidigare veckor. SKB har redovisat svar på en del juridiska frågor gällande bla vad bolaget anser ska omfattas av tillåtlighet/ tillstånd enligt miljöbalken (MB) respektive kärntekniklagen (KTL) och hur regelverken relaterar till/kompletterar varandra. Den parallellprövning som sker har några gemensamma moment; exempelvis framtagande av miljökonsekvensbedömning och ett beslut hos regeringen, men också olika grad av delaktighet från allmänheten i processerna. MB-prövningen sker i mark- och miljödomstolen med ett stort inslag av delaktighet igenom hela processen. KTL-prövningen sker hos SSM med mer begränsad delaktighet, då det hanterar även t ex fysiskt skydd utöver strålskydd. Prövningarna har också olika rättskraft, där MB är mer statisk (ett lagakraftvunnet tillstånd gäller i sin helhet tills omprövning sker) och KTL är mer dynamiskt (har en sk stegvis prövning)

För en verksamhet som är bland de första i sitt slag i världen, för vilken det saknas erfarenhet av lång drift, och utan möjlighet att dra erfarenheter inom en livstid då kärnavfallet ska förvaras 100 000 år, så kommer besluten innehålla ett visst mått av osäkerheter. SSM har därför beskrivit sitt arbetssätt för domstolen gällande att omhänderta osäkerheterna vad avser strålsäkerhetsfrågor utifrån perspektivet av den sk stegvisa prövningen, där osäkerheterna för varje steg rätas ut när man får mer information (tex om hur berget verkligen ser ut) och regleras.

Domstolen har nu under sista veckan redovisat brev, mail eller telefonsamtal med synpunkter som kommit in till domstolen från icke närvarande myndigheter och enskilda. De som närvarat har haft möjlighet till replik på tidigare presentationer vilket bla Herbert Henkel (geologiska linsens placering i relation till skjuvzoner) och Peter Szakálos (kopparkorrosion) tagit. SKB har också redovisat sin senaste version av villkor och åtagande sammanställd utifrån de tidigare förhandlingsveckornas resultat. Båda kommunerna, länsstyrelserna i bägge länen, statliga verk och miljöorganisationerna har framställt sina inställningar till dessa. Flera av de synpunkter som Östhammars kommun har haft har omhändertagits på ett bra sätt.

Sista delen av veckan kommer det vara slutpläderingar i målet och domstolen kommer lämna besked om när de förväntas avge yttrande till regeringen över tillåtligheten till slutförvar för använt kärnbränsle utifrån dessa förhandlingar.

Marie Berggren, chef på Strategienheten